

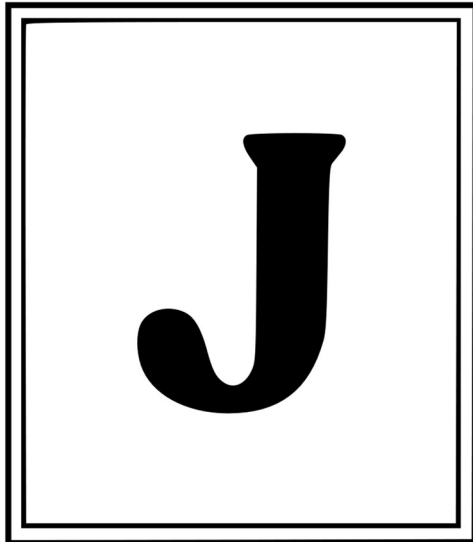
JOURNAL OF CONTEMPORARY WORLD STUDIES

VOLUME | 3 ISSUE | 7 DECEMBER 2025

AN ACADEMIC PLATFORM FOR IN-DEPTH
ANALYSIS OF THE CONTEMPORARY WORLD

VOLUME | 3 ISSUE | 7 | DECEMBER | 2025

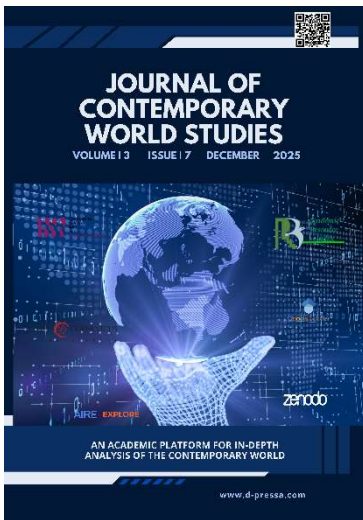
JCWS

ZAMONAVIY JAMIYATDA SHAXSIY QADRIYATLAR TRANSFORMATSIYASI

¹ Norbekova Barno Shavkatovna, ² Zayniddinova Muxlisa Odiljon qizi

¹ O'zbekiston Milliy universitetining Jizzax filiali dotsenti

² O'zbekiston Milliy universitetining Jizzax filiali Psixologiya fakulteti psixologiya yo'nalishi 315-25-guruh talabasi
e-mail: zayniddinovamuxlisa@gmail.com

Accepted Date:
December 15, 2025,
Published Date:
December 25, 2025

Journal Website: <https://d-pressa.com/index.php/jcws/>

License

This work is licensed under
a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

ANNOTATION:

Mazkur maqolada zamonaviy jamiyat sharoitida shaxsiy qadriyatlar tizimida yuz berayotgan o'zgarishlar ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilinadi. Globallashuv, raqamlashtirish, ijtimoiy-madaniy transformatsiyalar va axborot oqimlarining kuchayishi shaxs qadriyatlarining qayta shakllanishiga olib kelayotgani asoslab beriladi. Tadqiqotda shaxsiy qadriyatlarining individual va ijtimoiy omillar ta'sirida transformatsiyaga uchrashi, an'anaviy va zamonaviy qadriyatlar o'rtasidagi ziddiyatlar hamda ularning shaxs psixologiyasiga ta'siri yoritiladi.

KEYWORDS:

shaxsiy qadriyatlar, qadriyatlar transformatsiyasi, zamonaviy jamiyat, globallashuv, shaxs psixologiyasi, ijtimoiy ong.

KIRISH

Zamonaviy jamiyatda ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy jarayonlarning jadal rivojlanishi shaxs ongida muhim o'zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. Ayniqsa, globallashtirish, raqamli texnologiyalar va axborot makonining kengayishi shaxsning dunyoqarashi, hayotiy maqsadlari va qadriyatlar tizimiga bevosita ta'sir ko'rsatmoqda. Shaxsiy qadriyatlar esa inson xulq-atvori, qaror qabul qilishi va ijtimoiy moslashuvining muhim psixologik asosini tashkil etadi.

Psixologiya fanida qadriyatlar shaxsning ichki motivatsion tizimi, ehtiyojlari va ijtimoiy tajribasi bilan uzviy bog'liq holda talqin qilinadi. An'anaviy jamiyatlarda qadriyatlar asosan oila, urf-odat va diniy me'yorlar orqali shakllangan bo'lsa, zamonaviy jamiyatda bu jarayon yanada murakkablashib, ko'p omilli xarakter kasb etmoqda.

Bugungi kunda shaxsiy muvaffaqiyat, individual erkinlik, o'zini namoyon etish va moddiy farovonlik kabi qadriyatlar tobora ustuvor ahamiyat kasb etmoqda. Shu bilan birga, jamoaviylik, ma'naviylik va ijtimoiy mas'uliyat kabi an'anaviy qadriyatlarning ahamiyati ayrim hollarda zaiflashmoqda. Ushbu holat shaxs psixologiyasida ichki ziddiyatlar va moslashuv muammolarini keltirib chiqarmoqda.

Mazkur tadqiqotning maqsadi — zamonaviy jamiyatda shaxsiy qadriyatlar transformatsiyasining psixologik mohiyatini ochib berish va ushbu jarayonning asosiy omillarini aniqlashdan iborat.

METODOLOGIYA

Tadqiqot metodologik asosini shaxs psixologiyasi, ijtimoiy psixologiya va madaniyatlararo yondashuv nazariyalari tashkil etdi. Tadqiqot davomida quyidagi metodlardan foydalanildi:

- Nazariy tahlil – qadriyatlar muammosiga oid psixologik va sotsiologik adabiyotlarni o'rganish;
- Taqqoslama tahlil – an'anaviy va zamonaviy qadriyatlar tizimini solishtirish;
- Mantiqiy umumlashtirish – qadriyatlar transformatsiyasining psixologik mexanizmlarini aniqlash;
- Kontseptual tahlil – shaxsiy qadriyatlar rivojlanishining konseptual modelini shakllantirish.

Tadqiqot nazariy xarakterga ega bo'lib, ilgari olib borilgan empirik tadqiqotlar natijalariga tayangan holda amalga oshirildi.

NATIJALAR

Tahlillar natijasida zamonaviy jamiyatda shaxsiy qadriyatlar transformatsiyasining quyidagi asosiy yo'nalishlari aniqlandi:

Birinchidan, individualistik qadriyatlarning kuchayishi kuzatilmoqda. Shaxslar o'z manfaatlari, shaxsiy rivojlanish va mustaqil qaror qabul qilishga ko'proq e'tibor qaratmoqda.

Ikkinchidan, moddiy va utilitar qadriyatlarning ustuvorligi kuchaymoqda. Muvaffaqiyat ko'pincha moddiy farovonlik va ijtimoiy mavqe bilan o'lchanmoqda.

Uchinchidan, ijtimoiy va ma'naviy qadriyatlarning nisbiy zaiflashuvi kuzatilmoqda. Bu holat shaxslararo munosabatlarda sovuqlik va begonalarashuvni keltirib chiqarishi mumkin.

To'rtinchidan, axborot muhitining ta'siri shaxsiy qadriyatlarning tezkor va beqaror shakllanishiga olib kelmoqda. Ijtimoiy tarmoqlar orqali tarqalayotgan qadriyatlar qisqa vaqt ichida shaxs ongiga singib boradi.

Natijalarga ko'ra, qadriyatlar transformatsiyasi shaxsning psixologik moslashuvi va hayotiy qoniqish darajasiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

MUHOKAMA

Olingan natijalar zamonaviy jamiyatda shaxsiy qadriyatlar tizimi murakkab va dinamik jarayon ekanligini ko'rsatadi. Qadriyatlar transformatsiyasi ijtimoiy taraqqiyotning tabiiy natijasi bo'lsa-da, u shaxs psixologiyasida muayyan muammolarni ham yuzaga keltiradi.

Psixologik nuqtai nazardan, qadriyatlar tizimidagi keskin o'zgarishlar shaxsda identifikatsiya inqirozi, ichki ziddiyatlar va emotsional beqarorlikni keltirib chiqarishi mumkin. Shu bilan birga, transformatsiya shaxsga yangi imkoniyatlar va rivojlanish yo'llarini ham ochib beradi.

Muhokama shuni ko'rsatadiki, zamonaviy jamiyatda shaxsiy qadriyatlarning barqarorligini ta'minlash uchun ijtimoiy institutlar, ta'lim tizimi va oilaning roli yanada muhim ahamiyat kasb etmoqda.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, zamonaviy jamiyatda shaxsiy qadriyatlar transformatsiyasi muqarrar va ko'p qirrali jarayondir. Ushbu jarayon shaxsning psixologik rivoji, ijtimoiy moslashuvi va hayotiy strategiyalariga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, qadriyatlar transformatsiyasining asosiy omillari globallashuv, raqamli muhit va ijtimoiy o'zgarishlar bilan bog'liq. Shu bois, shaxsiy qadriyatlarning sog'lom va muvozanatli rivojlanishini ta'minlash uchun ma'naviy-psixologik tarbiya, tanqidiy fikrlash va ijtimoiy mas'uliyatni rivojlantirish muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Tursinxojayevich A. A. AN'ANAVIY VA ZAMONAVIY JAMIYATDA AXLOQIY QADRIYATLARNING O'ZGARISHI //IZLANUVCHI. – 2025. – T. 1. – №. 9. – C. 67-71.

2. Bektemirovich A. S., Asqarali o'g'li S. A. GLOBALLASHUV SHAROITIDA YOSHLAR ONGIDAGI QADRIYATLAR TRANSFORMATSIYASI ZAMONAVIY DAVRNING DOLZARB TALABI SIFATDA //Новости образования: исследование в XXI веке. – 2025. – Т. 4. – №. 40. – С. 1-4.

3. Norbekova B. OILADA OTA-ONA MUNOSABATLARINING BOLALARDA MILLIY FAZILATLARNI SHAKLLANISHIGA TA'SIRI //Scientific and innovative research in the social and humanitarian sphere. – 2024. – Т. 1. – №. 1.

4. Norbekova B., Tulasheva R. O. ETNIK IDENTIKLIKNING SHAXS PSIXIK RIVOJLANISHIGA TA'SIRI //International Journal of scientific and Applied Research. – 2024. – Т. 1. – №. 3. – С. 232-234.

5. Norbekova B. Socio-Psychological Characteristics of National Character //EPRA International Journal of Multidisciplinary Research (IJMR)-Peer Reviewed. – 2021. – Т. 7. – №. 1.

6. Kamolova S. OILADA MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNING INDIVIDUAL VA YOSH XUSUSIYATLARINI O'ZIGA XOS JIHATLARINI TAHLIL QILISH: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14016550> //Social science and innovation. – 2024. – Т. 2. – №. 2. – С. 113-118.

7. Махмудова С., Тангрикулова Р. ПРАВИЛЬНОЕ ВОСПИТАНИЕ ПОДРОСТКОВ //International Journal of scientific and Applied Research. – 2024. – Т. 1. – №. 3. – С. 287-299.

8. Махмудова С. ЧТО ТАКОЕ ДЕВИАНТНОЕ ПОВЕДЕНИЕ И ЕГО ОСНОВНЫХ ПРИЗНАКОВ //International Journal of scientific and Applied Research. – 2024. – Т. 1. – №. 2. – С. 80-103.